

בש"פ 819/22 - ראאד ג'רבווע, נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 819/22

לפני: כבוד השופטת ע' ברון

העורר: ראאד ג'רבווע

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו
מיום 11.1.2022 (כבוד השופט ש' מלמד) ב-מ"ת
40135-06-21

תאריך הישיבה: י"ד באדר א התשפ"ב (15.2.2022)

בשם העורר: עו"ד אחמד חמזה יונס
בשם המשיבה: עו"ד עמרי כהן

החלטה

1. ענייננו בערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 11.1.2022 (השופט ש' מלמד) ב-מ"ת 40135-06-21, שבגדרה הוחלט על מעצר העורר עד תום ההליכים.

2. נגד העורר הוגש ביום 17.6.2021 כתב אישום המחזיק שני אישומים, שתוקן בהחלטה מיום 23.11.2021 (להלן: כתב האישום). האישום הראשון מייחס לעורר שתי עבירות של סיוע למעשה טרור של ניסיון רצח; ארבע עבירות של סיוע למעשה טרור של הצתה; ושיבוש מהלכי משפט. האישום השני עניינו בשלוש עבירות של החזקת נשק.

על פי המתואר בכתב האישום, האירועים נושא האישום הראשון התרחשו בעיצומו של מבצע "שומר החומות". נטען כי ביום 14.5.2021, בשעת צהריים, ביפו, החליטו אחמד דאוד (להלן: אחמד) ואחיו של העורר ריזק ג'רבע (להלן: ריזק) - מתוך מניע לאומני ובמטרה לעורר פחד או בהלה בקרב הציבור היהודי ביפו - להביא למותם של יהודים באשר הם יהודים, בדרך של הצתת בתי מגורים של יהודים על יושביהם (להלן: התוכנית). בהמשך לכך, בשעות הערב, בביתו של ריזק, הכינו העורר ואחמד, בנוכחות ריזק, בקבוקי תבערה, והכל מתוך מטרה לסייע לאחמד וריזק לממש את התוכנית. ואמנם בסמוך לשעה 23:40, השליכו אחמד וריזק את בקבוקי התבערה לעבר בתי מגורים שנחזו בעיניהם כבתי מגורים של יהודים; כתוצאה מכך הבתים התלקחו באש, נפצעו שני קטינים ונגרם נזק רב לרכוש.

עוד נטען בכתב האישום כי לאחר האירועים המתוארים ומשריזק נעצר ונחקר במשטרה, העורר יצר קשר עם אשתו של ריזק וביקש ממנה להוציא סמרטוטים משומשים מחוץ לביתה, ולומר בחקירת המשטרה כי היא נוהגת לזרוק את הסמרטוטים מחוץ לבית; זאת על מנת שיהיה בגרסתה כדי להסביר את קיומן של הראיות הפורנזיות שעמדו לחובתו של ריזק.

עניינו של האישום השני בשלושה כלי נשק שנתפסו בחזקתו של העורר ביום 29.5.2021, שני אקדחים חצי אוטומטיים ותת מקלע מאולתר, כשאין לו רשות כדין להחזיקם. ומכאן שלוש עבירות החזקת הנשק המיוחסות לו.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה לעצור את העורר עד תום ההליכים. בא-כוח העורר הסכים בשלב הראשון למעצר עד תום ההליכים, לנוכח העובדה שטרם התקבלה תעודת חיסיון וטרם הומצא כל חומר החקירה להגנה; זאת תוך שהוסכם שאם ימצא העורר לנכון יוכל להגיש בקשה לעיון חוזר בלא צורך להצביע על שינוי נסיבות. ביום 5.10.2021 ולאחר שהתקבלו חומרי חקירה, אמנם הגיש העורר בקשה לעיון חוזר.

ביום 26.10.2021 התקיים דיון בבקשה לעיון חוזר ובמהלכו טענו הצדדים לענין קיומן של ראיות לכאורה; בהמשך לכך, ביום 23.11.2021 ניתנה החלטת בית המשפט המחוזי שבגדרה נקבע כי קיימות ראיות לכאורה לביצוע המיוחס לעורר בכתב האישום. במסגרת החלטתו, בית המשפט המחוזי סקר את הראיות הקיימות לחובתו של העורר, הכוללות הודאות של העורר בפני שב"כ ובפני המשטרה בדבר מעורבותו בהכנת בקבוקי התבערה בערב ההצתה, והודעות נוספות שמסרו אחמד, ריזק, ואשתו של ריזק.

בהחלטתו, בית המשפט המחוזי התייחס לטענת בא-כוח העורר שעל פיה הודאותיו של העורר התקבלו לאחר שימוש באלימות והזנת העורר בפרטים, כך שדין של ראיות אלה להיפסל. בית המשפט ציין כי בשלב זה לא התרשם כי הודאות העורר התקבלו רק בשל שימוש באלימות כטענתו, וממילא הטענות כנגד קבילותן מקומן להתברר בתיק העיקרי ולא בשלב המעצר. בהינתן כל האמור קבע בית המשפט המחוזי כי קיימות ראיות לכאורה במידה ובעוצמה מספקת המבססות סיכוי סביר להרשעתו של העורר באישומים המיוחסים לו. בית המשפט קבע שמתקיימת עילת מעצר, הן בשל העבירות הביטחוניות שבהן מואשם העורר המקימות חזקת מסוכנות, הן בשל החשש לשיבוש מהלכי משפט; עוד צוין, כי מסוכנותו של העורר נלמדת מההודעות שמסר במשטרה, שם ציין כי הוא סבור שאחמד וריזק לא היו מצליחים לבצע את מעשה ההצתה ללא סיוע מצידו.

4. העורר ביקש מבית המשפט המחוזי שייערך תסקיר בעניינו לבחינת האפשרות לשחררו לחלופת מעצר, וזה נעתר לבקשתו. בתסקיר מיום 9.1.2022, קבע שירות המבחן שאין בידו לבוא בהמלצה לשחרור העורר ממעצר, וכן

קבע כי רמת המסוכנות הנשקפת ממנו היא בדרגת חומרה בינונית. שירות המבחן עמד על נסיבותיו האישיות של העורר, שמצבו הבריאותי מורכב, וכן על כך שבנו אושפז תקופה ממושכת בבית חולים לאחר שהיה מעורב בתאונת דרכים. שירות המבחן ציין כי נפגש עם אשתו ואמו של העורר, שהוצעו כמפקחות, אולם השתיים נמצאו לא מתאימות למשימת הפיקוח, לאחר ששירות המבחן התרשם שאינן יכולות להוות גורם סמכותי עבור העורר ולהציב לו גבולות; כן צוין חוסר הפניות של אשתו של העורר לשמש כמפקחת עקב מצבו של בנם. עוד בתסקיר יש התייחסות לעברו הפלילי של העורר, כאשר בעבר נשפט לתקופת מאסר של כ-30 חודשים בגין עבירות של סמים, רכוש ואלימות.

5. ביום 11.1.2022 קיים בית המשפט המחוזי דיון בעניינו של העורר. בא-כוח העורר ביקש שהעורר ישוחרר למעצר בית בפיקוח אלקטרוני, וזאת בפיקוחם של מפקחים נוספים שהוצעו לאחר הגשת התסקיר ולא נבחנו על ידי שירות המבחן. בא-כוח העורר עמד על כך ששירות המבחן קבע שמסוכנותו של העורר היא בדרגה בינונית בלבד; וכן טען שבהינתן התארכות ההליכים בתיק, שצפויים להימשך עוד חודשים רבים, יש להעדיף מעצר בפיקוח אלקטרוני על פני מעצר מאחורי סורג וברית. עוד טען בא-כוח העורר כי הראיות הלכאוריות אינן מוכיחות שהעורר היה שותף לתכנון המעשים, ולכן הסיכוי שהוא יורשע בעבירות המיוחסות לו נמוך. בא-כוח המשיבה טען מנגד שאופי העבירות המיוחסות לעורר - עבירות ביטחוניות, עבירות נשק ושיבוש מהלכי משפט - מלמד כי יש לעצור את העורר עד תום ההליכים, ולא מתקיימות בעניינו של העורר נסיבות המצדיקות סטייה מכלל זה הנוהג בעבירות כה חמורות. בסופו של הדיון אמנם הורה בית המשפט המחוזי על מעצר העורר עד תום ההליכים, תוך שהתייחס לחומרת העבירות המיוחסות לעורר, וציין כי לא מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות את שחרורו למעצר בפיקוח אלקטרוני. עוד התייחס בית המשפט לתסקיר שירות המבחן, שמצא שחלופת המעצר שהוצעה על ידי העורר אין בה כדי לאיין את מסוכנותו, ושהמפקחות שהוצעו אינן מתאימות.

6. על החלטה זו הוגש הערר דנן. העורר מבקש כי בית המשפט יורה על שחרורו ממעצר, ולחלופין על מעצרו בפיקוח אלקטרוני. נטען כי אין בחומר הראיות כל ראיה לכך שהעורר היה שותף לתוכנית המתוארת בכתב האישום; וכי גם אם מתקיימות ראיות לכאורה לאירועים המתוארים בכתב האישום, אין בראיות אלה כדי לגלם את העבירות החמורות המיוחסות לעורר. בתוך כך, נטען שחלקו של העורר באירועים היה מצומצם ביותר, וזאת מבלי שהיה מודע ליתר פרטי התוכנית או על כוונתם של אחדד וריזק לבצע מעשה רצח - ועל כן לכל היותר ניתן לייחס לו תרומה מצומצמת למעשה ההצתה. עוד חזר העורר על טענותיו בדבר קבילותן של הודאותיו, וטען כי שגה בית המשפט המחוזי כאשר לא נתן משקל כלשהו לטענות כנגד הראיות שהוצאו ממנו בכוח לדבריו. טענות נוספות בערר מופנות כלפי ההחלטה שלא לשחררו לחלופת מעצר. נטען שהתסקיר בעניינו לא היה שלילי, אלא קבע שמסוכנותו בינונית בלבד; ועוד נטען כי יש מקום להתחשב במצבו של בנו שנפצע קשה בתאונה; וכן מלין העורר על כך שבית המשפט המחוזי לא בחן את המפקחים הנוספים שהוצעו על ידו לאחר שהוגש התסקיר. העורר מוסיף וטוען כי היה על בית המשפט המחוזי לתת משקל להימשכות ההליכים בעניינו, כאשר ההליך העיקרי נמצא רק בשלב של "משפט זוטא", וצפוי עוד זמן רב עד שיסתיים ההליך.

בדיון שהתקיים לפניי ביום 15.2.2022, שב בא-כוח העורר על עיקרי הערר. מנגד טען בא-כוח המשיבה כי בניגוד לטענת העורר, עולה מן הראיות שהעורר היה מודע לכוונתם של אחדד וריזק להשליך את בקבוקי התבערה על בתי מגורים בשעת לילה מאוחרת, שעה שדיירי הבתים ישנים. עוד הוסיף בא-כוח המשיבה כי עברו הפלילי של העורר, וכן חוות הדעת השלילית שניתנה על ידי שירות המבחן, מחזקים את המסקנה שאין מקום להעביר את העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני. נוסף על כך ביקש בא-כוח המשיבה להזכיר כי כתב האישום כולל גם אישום בגין עבירות של החזקת נשק, המקימות חזקת מסוכנות בפני עצמן ומצדיקות מעצר מאחורי סורג וברית במנותק מהשאלות המתעוררות ביחס

לאישום הראשון.

7. לאחר עיון בכתובים ושמיעת טיעוני באי-כוח הצדדים, לא ראיתי מקום לשנות מהחלטתו של בית המשפט המחוזי. ראשית יאמר, כי אין זה המקום להידרש לטענותיו של העורר לגבי קבילות הודאותיו, ודין של טענות אלה להתברר ב"משפט זוטא" שיתנהל במסגרת התיק העיקרי. כל עוד אין החלטה אחרת בתיק העיקרי, הרי שאלו הראיות שלפני ועל פיהן יש להכריע בשלב הנוכחי.

טענתו העיקרית של העורר ביחס לראיות היא שהעובדות המתוארות בכתב האישום, ולגביהן קיימות ראיות לכאורה, אינן מבססות את העבירות המיוחסות לו. ואולם גם אם קיים פער מסוים בין המעשים המתוארים לבין העבירות המיוחסות לעורר - ויובהר שאיני נוקטת עמדה בעניין זה - הרי שדי במעשים המתוארים בכתב האישום ולגביהם קיימת הודאה של העורר, קרי הסיוע בהכנת בקבוקי התבערה, כדי לבסס את מסוכנותו. ועוד יוער, כי אמנם העורר טוען שלא היה מודע לתוכנית של אחדד וריזק להצית בתי מגורים, אלא שקשה לקבל את הטענה שלא העלה על דעתו שבקבוקי התבערה שהיה שותף לכאורה להכנתם, ישמשו לביצוע מעשי אלימות. גם אם לא התכוון שהמעשים יגיעו עד כדי פגיעה בנפש - ויובהר שוב שאיני נדרשת לשאלה זו - עצם הסיוע למעשים שלכאורה הודה בסיוע לביצועם חמור דיו על מנת לבסס רמת מסוכנות המצדיקה את מעצרו של העורר עד תום ההליכים. כך במיוחד כאשר את המעשים המיוחסים לו ביצע כנטען בכתב האישום מתוך מניע לאומני-אידיאולוגי. ולכך מתווספות עבירות הנשק המיוחסות לעורר, וכן עברו הפלילי שבגינם נדון ל-32 חודשי מאסר בכלא. בהינתן כל האמור, מצב בנו של העורר עם כל הצער הנלווה לכך, אינו מצדיק כשלעצמו התערבות בהחלטת בית המשפט המחוזי.

לנוכח המסקנה שאליה הגעתי, ממילא לא ראיתי מקום וטעם בנקודת הזמן הזו להורות על עריכת תסקיר משלים, כפי שנתבקש במהלך הדיון על מנת שיבחן מפקחים נוספים על אלה שהוצעו. לבסוף, וביחס לטענה שהועלתה בנוגע להימשכות ההליכים בתיק, מקומן של טענות אלה נכון לעכשיו אינו בערר דין, וטענותיו של העורר במישור זה שמורות לו אם וכאשר תתבקש הארכת מעצר בעניינו.

8. סוף דבר, הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"א באדר א' התשפ"ב (22.2.2022).

ש ו פ ט ת